

Gjøvik, 28.08.2024

Høringsuttalelse om videregående opplæring

Om Næringslaget Invekst

Næringslaget Invekst Gjøvik og Toten (<https://www.byenvargjovik.no/invekst>) er et bredt sammensatt felleskap med representanter for flere større bedrifter, næringslivsorganisasjoner og offentlige institusjoner i Gjøvikregionen. Næringslaget er sterk stemme i viktige saker som påvirker regionens utvikling og gir regionen økt kraft i gjennomføring av viktige prosesser. Vår overordnede målsetting er at regionen skal ha vekst i innbyggertall, arbeidsplasser og verdiskaping.

Gjøvikregionen står, i kontrast til mange andre regioner, foran en periode med forventet betydelig vekst i industrien, og det er naturlig at dette over tid vil gi større befolkningsvekst. Også etableringen av et nytt hoved sykehus på Moelv taler for at regionens attraktivitet for bosetting av fremtidig arbeidskraft styrkes.

Næringslivet i Gjøvik og Toten er avhengig av en skolestruktur som både oppfyller dagens behov og er fleksibel nok til å møte fremtidige utfordringer. Vi håper at våre innspill vil bli tatt med i den videre prosessen, og vi stiller oss til disposisjon for videre dialog og samarbeid for å utvikle et utdanningstilbud som styrker både regionen vår og fylket som helhet.

1. Betydningen av lokal utdanning for regional utvikling

Lokal videregående utdanning er etter vårt syn den viktigste faktoren for å motvirke utenforskap og sikre ungdommen en fremtid. Det er et stort steg for en sekstenåring å flytte fra familie og venner, og de fleste velger utdanning som gjør at de slipper å flytte hjemmefra. Dette viser hvor viktig det er at fremtidens skolestruktur er lokal samtidig som den kan tilby et bredt spekter av yrkesretninger.

Et godt og relevant utdanningstilbud i vår region er også avgjørende for å sikre bedriftene og det offentlige tilgang på kvalifisert arbeidskraft. Lokal utdanning bidrar til å holde unge mennesker i regionen, noe som styrker både lokalt næringsli samfunnsstrukturen. En

desentralisert skolestruktur, der tilbudet tilpasses de ulike regionenes behov og kan etablere samarbeid med næringsliv og offentlige arbeidsplasser er derfor viktig for å sikre en god regional utvikling.

2. Tilpasset yrkesopplæring for næringslivets behov

Næringslivet i Gjøvikregionen er variert, med sterke tradisjoner innen industri, teknologi, landbruk, byggfag, handel og tjenesteyting. For at vi skal kunne opprettholde og videreutvikle vår konkurransekraft, er det essensielt at skolestrukturen legger til rette for yrkesfaglig utdanning som er tilpasset de konkrete behovene i vår region, samtidig som skoletilbudet bidrar til rekruttering av elever som velger høyere utdanning.

Vi mener det er viktig at den yrkesfaglige opplæringen er i samsvar med arbeidsmarkedets behov, og at skolene bidrar til at det kan skapes tette bånd mellom opplæringen og næringslivet. Samarbeid mellom utdanningsinstitusjoner og bedrifter, gjennom for eksempel praksisplasser og lærlingordninger, er avgjørende for å sikre at utdanningen er relevant og at elevene får den kompetansen som etterspørres.

3. Arbeidsmarkedet trenger også kandidater fra høyere utdanning

En viktig del av næringslivet i Gjøvikregionen er bedrifter som etterspør ansatte med høyere utdanning, blant annet innen ingeniørfagene. NTNU på Gjøvik er av stor betydning for denne type høyere utdanning i Innlandet, og det er viktig at studietilbudet på videregående i Innlandet kan sikre tilgang av studenter til NTNU og HINN. Vi er spesielt bekymret for at andelen elever med realfags-matematikk er faretruende lav, og er redd for at dette vil redusere tilgangen til høyt kvalifisert, lokal arbeidskraft over tid.

4. Digitalisering og fremtidsrettede kompetanser

Vi lever i en tid med rask digital utvikling, og det er avgjørende at skolesystemet holder tritt med denne utviklingen. Vi mener det er viktig at skolestrukturen i Innlandet legger stor vekt på å integrere digital kompetanse og teknologi i alle deler av utdanningen. Dette vil være nødvendig for å ruste fremtidens arbeidstakere til å møte de krav og muligheter som den digitale økonomien medfører.

Forslaget om etablering av et nettbasert skoletilbud i regi av Innlandet fylkeskommune støttes. Dette kan også legge til rette for et bredere utdanningstilbud lokalt, kombinert med fagrettede samlinger lengre unna slik det gjennomføres ved fagskolene.

5. Attraktive studietilbud for å tiltrekke og beholde unge talenter

For å sikre en levende og innovativ region er det viktig at det tilbys et videregående undervisningstilbud sammen med høyere utdanning som er attraktive for ungdommen, og som samtidig svarer på behovene i arbeidsmarkedet.

Det fremtidige videregående skoletilbudet i Innlandet må speile fylkeskommunens øvrige målsettinger og arbeidet som en viktig regional utviklingsaktør. Fylkeskommunen må sikre et fremtidig skoletilbud som har tilstrekkelig bredde og variasjon innenfor arbeidsmarkedets behov for fremtidig kompetanse, slik at skoletilbudet bidrar til å beholde unge talenter i vår region.

6. Infrastruktur og tilgjengelighet

Tilgang til utdanningstilbudet er også avhengig av god infrastruktur. Spesielt gjelder dette dersom fylkeskommunen legger opp til at flere studietilbud tilbys på færre skoler. Dette til stille større krav til bedre transporttilbud for elever i fylket. For Gjøvikregionen og elevene herfra vil mulighet til å velge skoler i andre regioner rundt Mjøsa også være aktuelt. I denne sammenheng er det tvingende nødvendig at fylkeskommunen bidrar til fortgang i utbyggingen av Rv4 Gjøvik-Mjøsbrua, da dette til åpne for at elever i både Hamar-Lillehammer og Gjøvikregionen får vesentlig større valgfrihet ved valg av videregående skole i akseptabel reiseavstand.

7. Behovet for langsiktig planlegging

Vi oppfordrer fylkeskommunen til å ha et langsiktig perspektiv i arbeidet med skolestrukturen. Næringslivet trenger forutsigbarhet for å kunne planlegge for fremtiden, og det er derfor viktig at endringer i skolestrukturen skjer på en måte som gir både elever og bedrifter tid til å tilpasse seg.

Med vennlig hilsen

Næringslaget Invekst

v/Tom Søgård (styreleder)

Tlf. 915 11 496

Mail: tom.sogard@gobb.no